

Avrupa Konseyinin kurulması hakkında imzalanmış olan statünün onanmasına dair Kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu (1/601)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1394, 6 - 3854

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Avrupa Konseyinin kurulması hakkında 5 . V . 1949 tarihinde Londra'da imzalanmış olan Statünün onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 13 . X . 1949 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçe ve ilişiği ile birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

GEREKÇE

5 Mayıs 1949 tarihinde Londra'da on Devlet tarafından imzalanmış olan Avrupa Konseyi Statüsüne memleketimizin de katılmaya davet edilmesi üzerine Hükümetimiz bu davete icabet etmiş ve Konseydeki yerini almıştır.

Bu iş başlanılır başlanılmaz memleketimizin de Konseye dâhil olması daha bidayetden beri karar altına alınmış bulunmakta idi.

Meselenin bütün safahatından malûmattar olan Hükümetimiz de bu cereyanı ve ortaya atılan fikirleri her an yakından ve dikkatle takipten geri kalmamıştı.

Avrupa Konseyi, adalet ve milletlerarası iş birliği üzerine müesses barışın garanti altına alınmasının insanlık için hayati bir ehemmiyeti olduğunu tebarüz ettirerek bunun korunması ile siyasi, içtimai ve iktisadi ilerlemenin sağlanmasını hedeflerinin başında tutan, insan hakları ile ana hürriyetlere sadakatini beyan eden ve ekonomik, sosyal, kültürel, ilmî, hukuki ve idari sahalarda müşterek hareket hattının kabul edilmesini esas olarak kabul eden bir teşekküldür.

Avrupanın birleşmesi işi asırlar boyunca zaman zaman ortaya atılmış ve Birinci Cihan Harbin den sonra daha ciddi olarak üzerinde uğraşmıştır. İkinci Dünya Savaşından sonra bu birleşmeye daha fazla hız verilmiş ve mesele gayriresmi teşebbüslerin elinden Hükümetler eline geçmiş ve bugünkü vaziyete gelmiştir. Bu ülkünün tahakkuku uğrunda Devletler arası bir resmî vesikaya bağlanması suretiyle erişilen merhale şimdiye kadar bu gaye ile çalışmış olanların sarfettikleri gayretin bir tetevvücu olduğu kadar, işin ilerde ümitlerle dolu olan inkişafına doğru resmen atılmış olan ilk adımdır.

Kurulduğu günden beri kendi güvenlik ve rahatını umumi güvenlik ve rahatlık ve karşılıklı anlayış içinde aramış olan ve yurttaki sulh cihanda sulh umdesini ana prensip olarak ilân eden Türkiye Cumhuriyeti dünya barış ve güvenliğinin bütün milletlerin iş birliği ve eşitlik zihniyeti ile hak ve adalet prensipleri çerçevesi içinde tahakkuk ettirilmesi yolundan bir an ayrılmamıştır. Aynı amacı güttüğünde şüphe olmıyan adı geçen Konseye bu sebeple ve aynı zihniyeti besliyen liğir

Avrupa memleketleri ile birlikte iltihak etmemiz gerektiği kanaatine varılmıştır.

Yukarda arzolunan hususlara inanan Hükümetimiz Avrupa Konseyi Statüsüne katılmamızın onanmasını dilemektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

Esas No. 1/601

Karar No. 5

5 . XII . 1949

Yüksek Başkanlığa

Avrupa Konseyinin kurulması hakkında 5 . V . 1949 tarihinde Londra'da imzalanmış olan statünün onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 13 . X . 1949 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı, gerekçesi ve ilişkisiyle birlikte Yüksek Başkanlıktan Dışişleri Komisyonuna havale edilmiş olmakla 25 . XI . 1949 tarihinde Dışişleri Bakanı Necmettin Sadak hazır olduğu halde işbu kanun tasarısı, gerekçesi ve ilişkisi bulunan statü incelendi.

Dışişleri Bakanının verdiği izahlardan da anlaşıldığı üzere uzun yıllardan beri zaman zaman ortaya atılmış bulunan Avrupa'nın birleşmesi fikri, Birinci Cihan Harbinden sonra bâzı Avrupa memleketlerinde muhtelif şekillerde gayriresmî teşebbüsler halinde devam etmiştir. İkinci Dünya Harbini mütaakip daha ciddi cereyan almış bulunan birleşme fikrinin tahakkuku yolunda Avrupa'da Hükümetler, gayret sarfetmek lüzumuna kani olduklarından, işi resmen ellerine almışlardır. Böylece 10 Devletin Hariciye Nazırları Londra'da 5 . V . 1949 tarihinde toplanarak Avrupa konseyi namı altında resmî bir teşekkül vücuda getirmişler ve bir statü imzalamışlardır. memleketimizin de bu teşekküle katılması hususunda vâkı olan davet üzerine Hükümetimiz de Konseye dâhil olmuştur.

Avrupa Konseyinin amacı, insan haklarıyla ana hürriyetlere sadakatla bağlı olduklarına kanaat getirilen Avrupa memleketlerinden üye olan Devletler arasında iktisadi, içtimai, kültürel, ilmî, hukuki ve idari sahalarda müşterek hareket hattı kabul edilmesi; bununla siyasi, içtimai, iktisadi münasebetlerin genişletilerek sıkı bir birlik meydana getirilmesi suretiyle adalet ve milletlerarası iş birliği esasına dayanan barışı

korumak imkânlarını sağlamaktadır.

Dünya barışı ve güvenliği uğrunda bütün milletlerle karşılıklı ve müsavi haklar dâhilinde işbirliği yapmaya daima taraftar olduğumuz için Avrupa Konseyinin maksat ve gayesi dış siyasetimizin ana prensiplerine uygundur. Aynı zamanda hukukun üstünlüğü prensipini ve insan haklarıyla ana hürriyetleri samimî ve fiilî surette hâkim kılan Garp memleketleriyle daima birlikte çalışmak arzumuz kuvvetlidir.

Statüde Konseyin organları arasında müşterek menfaatleri ilgilendiren meselelerin incelenmesi ve anlaşmalar akdi derpiş edilmiştir.

Konseyde üye olmak Birleşmiş Milletlerdeki taahhütleri ihlâl ve diğer milletlerarası teşekkül ve birliklerin faaliyetine iştiraki menetmemektedir.

Bu sebeplerden ötürü Avrupa Konseyine katılmamızı çok yerinde bulan Komisyonumuz Hükümetin imza etmiş olduğu statüyü ve bunun Kamutayda onanmasına dair olan kanun tasarısını aynen kabul etti ve henüz başlangıç devresinde bulunan bu hayırlı teşekkülün az zamanda gayesine doğru ilerlemesi temennisinde bulundu.

Kamutaya arzedilmek üzere saygılarımızla Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Ko. Baş.	Sözcü	Kâtip
Bilecik	Gaziantep	Malatya
M. Ş. Esendal	Dr. A. Melek	A. Esenbel
Afyon K.	Aydın	İzmir
Dr. C. Tunca	Dr. M. Germen	H. A. Yücel
Diyarbakır		Manisa
F. A. Aykaç	Korgl. A. R. Artunkal	
	Manisa	
	Ş. R. Hatipoğlu	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Avrupa Konseyinin kurulması hakkında imzalanmış olan Statünün onanmasına dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — Avrupa Konseyinin kurulması hakkında 5 Mayıs 1949 tarihinde Londra'da imzalanmış olan Statü onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun, Statüye katıldığı-mız 8 Ağustos 1949 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>Ş. Günaltay</i>	Başbakan Yardımcısı <i>Nihat Erim</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı <i>Fuad Sirmen</i>
Milli Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı <i>E. Erişirgöl</i>
<i>H. Çakır</i>	Maliye Bakanı <i>İ. R. Aksal</i>
Dışişleri Bakanı	Bayındırlık Bakanı <i>Ş. Adalan</i>
<i>N. Sadak</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı <i>Dr. K. Bayizit</i>
Millî Eğitim Bakanı	Tarım Bakanı <i>Cavid Oral</i>
<i>T. Banguoğlu</i>	Çalışma Bakanı <i>Reşad S. Sirer</i>
Eko. ve Ticaret Bakanı	
<i>Vedat Dicleli</i>	
Gümrük ve Tekel Bakanı	
<i>Dr. F. Ş. Bürge</i>	
Ulaştırma Bakanı	
<i>Dr. Kemal Satır</i>	
İşletmeler Bakanı	
<i>Münir Birsal</i>	

AVRUPA KONSEYİ STATÜSÜ

Belçika Kırallığı, Danimarka Kırallığı, Fransa Cumhuriyeti, İrlanda Cumhuriyeti, İtalya Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dukalığı, Holanda Kırallığı, Norveç Kırallığı, İsveç Kırallığı ve Büyük Britanya ve Şimali İrlanda Kırallığı hükümetleri,

Adalet ve Milletlerarası iş birliği üzerine müesses barışın tahkiminin insan topluluğunun ve medeniyetin korunması için hayati bir ehemmiyeti olduğuna inanarak,

Halklarının müşterek malı olan ve her gerçek demokrasinin dayandığı fert hürriyeti, siyasi hürriyet ve hukukun üstünlüğü prensiplerinin kaynağı bulunan mânevi ve ahlâki kıymetlere sarılmaz surette bağlı olarak,

Bu ülkünün korunması tedricen hâkim kılınması ve içtimai ve iktisadi ilerlemenin sağlanması için aynı hisleri besliyen Avrupa memleketleri arasında daha sıkı bir birlik kurulmasının zaruri olduğuna kani olarak,

Bu zarureti halklarının açık emellerini karşılamak üzere Avrupa devletlerini daha sıkı bir topluluk içinde birleştirecek bir teşkilâtın şimdiden vücuda getirilmesinin elzem olduğunu nazarı itibara alarak, bir Hükümetler Temsilcileri Komitesi ve bir İstişari Assamble'den mürekkep bir Avrupa Konseyi kurmaya karar vermişler ve bu maksatla işbu statüyü kabul etmişlerdir.

Bölüm : I.

Avrupa Konseyinin amacı

Madde — 1.

a) Avrupa Konseyinin amacı, üyeleri arasında, müşterek malları olan ülkü ve prensipleri korumak ve yaymak ve siyasi, iktisadi ilerlemelerini sağlamak maksadiyle daha sıkı bir birlik meydana getirmektir.

b) Bu gayeye konsey organları vasıtasıyla, müşterek menfaatleri ilgilendiren meselelerin incelenmesi, anlaşmalar akdi ve iktisadi, içtimai, kültürel, ilmî, hukuki, idari sahalarda bir müşterek hareket hattının kabulü ve insan hakları ile ana hürriyetlerinin korunması ve geliştirilmesiyle varılacaktır.

c) Üyelerin Avrupa Konseyi çalışmalarına katılmaları onların Birleşmiş Milletlerin ve taraf buldukları diğer milletlerarası teşekkül ve birliklerin faaliyetine iştiraklerini ihlâl etmemelidir.

d) Millî savunmayla ilgili meseleler Avrupa Konseyinin yetkileri içine girmez.

Bölüm : II.

Tertip tarzı

Madde — 2.

Avrupa Konseyi üyeleri işbu Statüye taraf olanlardır.

Madde — 3.

Avrupa Konseyinin her üyesi, hukukun üstünlüğü prensipini ve hükmü altında bulunan her şahsın insan haklarından ve ana hürriyetlerden faydalanma prensipini kabul eder. Birinci fasılda yazılı gayenin güdülmesine samimî ve fiilî bir surette iştirak etmeyi taahhüt eyler.

Madde — 4.

Üçüncü madde hükümlerine uymaya ehliyetli olduğuna ve bu hususa istekli bulunduğu kana-

at getirilen her Avrupa Devleti Avrupa Konseyi üyesi olmaya Bakanlar Komitesi tarafından davet edilebilir. Bu suretle davet edilen her Devlet, işbu Statüye katıldığına dair bir belgeyi Umumi Kâtibe tevdi eylemekle üye sıfatını iktisap eder.

Madde — 5.

a) Hususi hallerde, üçüncü madde hükümlerine uymaya ehliyetli olduğuna ve bu hususa istekli bulunduğuna kanaat getirilen bir Avrupa Devleti Avrupa Konseyine ortak üye olmaya Bakanlar Komitesi tarafından davet edilebilir. Bu suretle davet edilen her Devlet, işbu Statüye katıldığına dair bir belgeyi Umumi Kâtibe tevdi eylemekle üye sıfatını iktisap eder. Ortak üyeler yalnız İstişarî Assamble'de temsil edilebilirler.

b) İşbu Statüde kullanılan «Üye» tâbiri ile Bakanlar Komitesinde temsil edilme keyfiyeti ha- riç, ortak üyeler de kast edilmektedir.

Madde — 6.

Yukardaki 4 ve 5 nei maddelerde derpiş olunan davet yapılmadan önce Bakanlar Komitesi müstakbel üyenin İstişarî Assambledeki temsilci adedi ile ödiyeceği aidat nispetini tesbit eder.

Madde — 7.

Avrupa Konseyinin her üyesi bu bapta- ki kararını Umumi Kâtibe bildirmek suretiyle konseyden çıkabilir. Bu ihbar içinde bulunulan malî senenin ilk dokuz ayı zarfında yapılmış ise aynı senenin nihayetinde eğer son üç ayı zarfında yapılmış ise takip eden malî senenin nihayetinde hü- küm ifade eder.

Madde — 8.

Avrupa Konseyinin, üçüncü madde hükümlerini ciddî surette ihlâl eden, her üyesi temsil hak- kından bir müddet için mahrum edilebilir ve Bakanlar Komitesi tarafından 7 nei maddede- ki şart- lar dâhil'nde konseyden çekilmeye davet edilebilir. Bu davet nazarı itibara alınmadığı takdirde komite, bizzat komitenin tâyin edeceği tarihten itibaren bahis mevzuu üyenin artık konseye mensup olmadığına dair karar verebilir.

Madde — 9.

Şayet üyelere- den biri malî vecibelerini ifa etmez ise Bakanlar Komitesi, mezkûr vecibelerini yerine getirmediği müddetçe bu üyeyi komitede ve İstişarî Assamble'deki temsil hakkından bir müddet için mahrum edebilir.

Bölüm : III.

Genel Hükümler

Madde — 10.

• Avrupa Konseyi organları şunlardır :

- 1. Bakanlar Komitesi
- 2. İstişarî Assamble

Bu iki organa Avrupa Konseyi Sekreterliği yardım eder.

Madde — 11.

Avrupa Konseyinin merkezi Strazburg'dadır.

Madde — 12.

Avrupa Konseyinin resmî dilleri Fransızca ile İngilizcedir. Bunlardan başka dillerin ne zaman ve ne şartlar dâhilinde kullanılabileceği hususu Bakanlar Komitesi ile İstişarî Assamble'nin içtüzüklerince tesbit olunur.

Bölüm : IV

Bakanlar Komitesi

Madde — 13.

Avrupa Konseyi namına 15 ve 16 ncı maddelere göre hareket edecek olan yetkili organ Bakanlar Komitesidir.

Madde — 14.

Her üyenin Bakanlar Komitesinde bir temsilcisi vardır ve her temsilci bir oy hakkına maliktir. Bakanlar Komitesindeki temsilciler Dışişleri Bakanlarıdır. Şayet bir Dışişleri Bakanı ispatı vücut edecek halde değilse veyahut diğer vaziyetler bunu icap ettiriyorsa onun yerine hareket edecek bir yedek temsilci tâyin edilebilir. Bu yedek temsilci mümkün mertebe mensup olduğu memleketin Hükümet üyelerinden biri olacaktır.

Madde — 15.

a) Bakanlar Komitesi, İstişari Assamblenin tavsiyesi üzerine veya kendi teşebbüsü ile, sözleşmelerle anlaşmalar akdi, muayyen meseleler karşısında Hükümetlerce müşterek bir siyaset takibi hususları da dâhil olmak üzere Avrupa Konseyi gayesinin tahakkukuna elverişli tedbirleri, inceler. Vardığı neticeler umumi kâtip tarafından üyelere tebliğ olunur.

b) Bakanlar Komitesinin vardığı neticeler, gerekirse hükümetlere tavsiyeler şeklinde verilebilir. Komite bahis konusu tavsiyeler hususunda ne muamele yapıldığını bildirmeyi hükümetlerden isteyebilir.

Madde — 16.

24, 28, 30, 32, 33, 34, 35 nci maddelerle İstişarî Assamble'ye verilen yetkiler mahfuz kalmak şartıyla Bakanlar Komitesi Avrupa Konseyinin teşkilâtına ve dahilî hususatına taallûk eden her meseleyi, uyulma mecburiyeti ile çözer. Bu maksatla, gereken malî ve idari tüzükleri tanzim eder.

Madde — 17.

Bakanlar Komitesi, lüzum göreceği, istişari veya teknik mahiyette komite ve komisyonlar teşkil edebilir.

Madde — 18.

Bakanlar Komitesi ezcümle

1. Oy nispeti
2. Başkanın tâyin şeklini ve vazifesinin devam süresini,

3. Gündemin tesbiti ve karar ittihazı için yapılacak tekliflerin sunulması hususunda takip edilecek usulü ve

4. Yedek temsilcilerin 14 ncü maddeye göre yapılmış olan intihaplarının sureti.tebliği hususlarını tesbit eden kendi içtüzüğünü kararlaştırır.

Madde — 19.

Bakanlar Komitesi İstışari Assamble toplandıkça ona faaliyeti hakkında, lüzumlu vesaikle, raporlar gönderir.

Madde — 20.

a) Komitenin, aşağıdaki önemli meselelere mütaallik kararları izhar olunan reylerin ittifa-kiyle ve Bakanlar Komitesine iştirak hakkını haiz temsilcilerin çoğunluğu ile almır :

1. Madde 15 b fıkrası ile ilgili tavsiyeler,
2. 19 ncü madde ile ilgili meseleler,
3. Madde 2 ile a) 1 b) ile ilgili meseleler,
4. 33 ncü madde ile ilgili meseleler,
5. Madde 1) d ile 7 nci, 15 nci, 20 nci ve 22 nci maddelerin tadili hususunda tavsiyeler ve,
6. Ehemmiyetine binaen Komitenin aşağıdaki d) pragırafından derpiş edilen şartlar dâhilinde alınacak bir kararlar, oy birliği kaidesine tâbi tutulmasını kararlaştırmayı her hangi bir mesele b) İchtüzük veya malî ve idari tüzük ile ilgili meseleler hakkında, komiteye iştirak hakkını haiz temsilcilerin âdi çoğunluğu ile karar verilir

c) 4 ncü ve 5 nci maddeler gereğince alınan kararlar komiteye iştirak hakkını haiz temsilcilerin üçte iki çoğunluğu ile verilir.

d) Komitenin diğer bütün kararları oyların üçte iki çoğunluğu ve iştirak hakkını haiz temsilcilerin çoğunluğu ile verilir. Bunlar arasında ezcümle bütçenin kabulüne, içtüzüğe, malî ve idari tüzüklere, işbu statünün yukarıki (a) (v) paragrafında zikredilmemiş olan maddelerinin tadiline mütaallik tavsiyeler ile, tereddüt halinde işbu madenin hangi paragrafının uygulanmasının gerektiğinin tâyini hususlarına mütaallik bulunan kararlar vardır.

Madde — 21.

a) hilâfına karar verilmedikçe Bakanlar Komitesi toplantılarını

1. Gizli olarak ve
2. Konsey merkezinde yapar.

b) Gizli toplantı halinde yapılan tartışmalar ve bunların sonuçları hakkında malûmat neşir edilip edilmemeye komitece karar verilir,

c) Komite İstışari Assamble oturumlarının açılmasından evvel ve bu oturumların başlangıcında mecburi olarak toplanır. Bundan maada komite faideli gördükçe toplanır.

Bölüm : V

İstışari Assamble

Madde — 22.

İstışari Assamble Avrupa Konseyinin tezekkür organıdır. Asamblenin işbu statü ile tâyin edilen salâhiyetlerine dâhil meseleleri tezekkür eder ve aldığı kararları tavsiyeler şeklinde Bakanlar Komitesine gönderir.

Madde — 23.

a) İstişari Assamble (1) Mütalâa beyanı için Bakanlar Komitesi tarafından havale edilmiş veya (2) Assamblesinin teklifi üzerine Assamble gündemine alınması komitece tasvip edilmiş olup Avrupa Konseyinin bölüm I (1) de tâyin edilen gayesine uygun olan ve yetkisi içine giren her meseleyi tezekkür eder ve bunun hakkında tavsiyelerde bulunabilir.

b) (a) paragrafında bahis konusu edilen kararları alırken Komite Konseyin bütün üyelerinin veya içlerinden bâzılarının taraf buldukları diğer Avrupa Hükümetlerarası teşekküllerinin faaliyetlerini nazarı itibara alır.

c) Oturum esnasında ortaya çıkan bir meselenin, Assamblesinin yukardaki a) paragrafında bahis konusu şartlara göre tasvip edilmiş olan gündemine girip girmeyeceği hususunda tereddüt hâsıl olduğu takdirde karar Assamble Başkanına aittir.

Madde — 24.

İstişari Assamble 38 nei maddenin d paragrafı hükümlerini göz önünde bulundurarak 23 neu maddede tâyin edilen yetkisine mütaallik bütün meseleleri tetkik etmek, raporlar hazırlamak, gündemine dâhil işleri incelemek ve usule ait her hangi bir mesele hakkında mütalâalar beyan etmekle görevli Komiteler veya Komisyonlar teşkil edebilir.

Madde — 25.

a) İstişari Assamble, her üyenin, Hükümetlerce kabul edilmiş usule uygun olarak tâyin edilen temsilcilerinden müteşekkildir. Her temsilci temsil ettiği üyenin tâbiyetini haiz olacaktır. Aynı zamanda Bakanlar Komitesi üyesi olamaz.

b) Assamblesinin oturumlarından biri esnasında, Assamblesinin muvafakati olmaksızın, hiçbir temsilcinin vazifesine nihayet verilemez.

c) Her temsilcinin, gayubeti esnasında kendi yerine toplantılara iştirak etmek, söz almak ve oy kullanmak yetkisini haiz bir vekili olabilir. Yukardaki a) paragrafı hükümleri aynı zamanda vekillerin tâyini hususunda uygulanır.

Madde — 26.

Aşağıda isimleri yazılı devletler üye olurlarken şu kadar temsilei göndermek hakkını haiz olacaklardır.

Belçika	(6)	Lüksemburg	(3)
Danimarka	(4)	Holânda	(6)
Fransa	(18)	Norveç	(4)
İrlanda Cumhuriyeti	(4)	İsveç	(6)
İtalya	(18)	İngiltere	(18)

Madde — 27.

Bakanlar Komitesinin İstişari Assamble müzakerelerinin toplu olarak hangi şartlar altında temsil edileceği veya Komitedeki temsilcilerin Assamble önünde şahsî olarak hangi şartlar altında söz alabileceği hususları İçtüzüğün Assamble ile istişareyi mütaakip Komitece kararlaştırılacak ilgili hükümlerine tâbi olacaktır.

Madde — 28.

a) İstişari Assamble kendi içtüzüğünü kendi tesbit ve kabul eder. Başkanını üyeleri arasından seçer. Bu başkan gelecek alellâde oturuma kadar vazife görür.

b) Başkan çalışmaları idare eder, fakat ne müzakerelere, ne de oya, iştirak etmez. Başkan seçi-

lenin vekili Başkan yerine toplantılara katılmak, söz almak ve oy vermek hakkını haizdir.

c) İktüzükle ezcümle şunlar tâyin olunur:

1. Oy nı sabı;
2. Başkan ile diğer büro üyelerinin seçimi usulü ve görevlerinin süresi;
3. Gündemin tesbiti ve temsilcilere tebliği usulü;
4. Temsilcilerin ve bunların vekillerinin isimlerini bildirme tarihi ve şekli.

Madde — 29.

30 neu maddenin hükümleri mahfuz kalmak üzere Assamblenin bütün kararları mevzuları aşağıda gösterilenler de dâhil, oyların üçte iki çoğunluğu ile alınır :

1. Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunmak;
2. Assamble gündemine konulacak meseleleri Komiteye teklif etmek;
3. Komiteler veya Komisyonlar kurmak,
4. Oturumların açılış tarihini tesbit etmek,
5. Yukarıki 1-4 nü fıkralarla ilgili olmıyan kararlar için lüzumlu çoğunluk nispetini tâyin veya tereddüt halinde uygun çoğunluk kaidelerini tesbit etmek.

Madde — 30.

İstışarî Assamblenin kendi işleyiş tarzına, ezcümle büro üyelerinin seçilmesine, Komite ve Komisyon üyelerinin tâyinine ve iktüzüğün tesbit ve kabulüne mütaallik kararlar madde 29 5) uyarınca Assamble tarafından tesbit edilecek çoğunlukla alınır.

Madde — 31.

Bir meselenin İstışarî Assamblenin gündemine alınması için Bakanlar Komitesine yapılacak tekliflere ait müzakereler, bu meselenin konusu tesbit edildikten sonra, ancak bu gündeme alınmanın lehinde veya aleyhinde dermeyan edilecek sebeplere inhisar edecektir.

Madde — 32.

İstışarî Assamble her yıl alelâde bir oturum yapar. Bu oturumların tarihi ve müddeti, Parlâmentoların ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun oturumları ile aynı zamana tesadüf etmemelerini mümkün merteye önliyecek surette, Assamblece tesbit edilir. Alelâde oturumların müddeti, Assamble ve Bakanlar Komitesi tarafından müstereken hilâfı kararlaştırılmadıkça, bir ayı tecavüz etmiyecektir.

Madde — 33.

İstışarî Assamblenin alelâde oturumları, Assamble ve Bakanlar Komitesi tarafından müstereken alınmış hilâfına bir karar olmadıkça, konsey merkezinde yapılır.

Madde — 34.

Bakanlar Komitesi İstışarî Assambleyi, Assamble Başkanının muvafakati ile komitece tesbit edilecek tarih ve yerde olağanüstü bir oturuma çağırabilir.

Madde — 35.

İstışari Assamblenin müzakereleri, Assamble tarafından hilâfına bir karar alınmadıkça, aleni cereyan eder.

Bölüm : VI.

Sekretarya

Madde — 36.

- a) Sekretarya bir Genel Kâtip, bir Genel Kâtip yardımcısı ve lüzumlu personelden müteşekkildir.
- b) Genel Kâtip ile Genel Kâtip Yardımcısı, Bakanlar Komitesinin tavsiyesi üzerine İstişari Assamble tarafından tâyin edilirler.
- c) Sekretaryanın diğer üyeleri, idari tüzüğe göre Genel Kâtip tarafından tâyin olunur.
- d) Sekretaryanın hiçbir üyesi, her hangi bir Hükümetin ücretli bir memuriyetini deruhde edemez, İstişari Assambelenin veya bir millî meclisin üyesi olamaz veya vazifesiyle telifi kabil olmıyan işler yapamaz.
- e) Sekretarya personelinin her üyesi, Avrupa Konseyine bağlılığını ve memuriyetinin kendisine yüklediği vazifeleri hiçbir millî mülâhazanın tesiri altında kalmadan şuurla ifa kararını ve keza hiçbir Hükümetten ve konsey dışı hiçbir otoriteden, vazifelerinin ifası ile ilgili hiçbir talimat istememek ve kabul etmemek ve munhasıran Konseye karşı sorumlu milletlerarası memur statüsü ile teklifi kabil olmıyan bilcümle fiillerden içtinap etmek azmini resmî ve aleni bir beyanla bildirecektir. Genel Kâtip ve Genel Kâtip Yardımcısı ve beyanı komite huzurunda yapacaklardır. Diğer Sekretarya mensupları ise Genel Kâtip huzurunda yapacaklardır.
- f) Her üye, Genel Kâtipin ve Sekretarya personelinin vazifelerinin munhasıran milletlerarası mahiyetine riayet edecek ve onlara vazifelerinin ifasında teşirde bulunmakta içtinap eyliyecektir.

Madde — 37.

- a) Sekretarya Konsey merkezinde bulunur.
- b) Genel kâtip sekretaryanın faaliyetlerinden Bakanlar Komitesine karşı sorumludur. Ezcümle madde 38 d) hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, İstişari Assambleye, ihtiyacı olan idari ve diğer hizmetleri temin eder.

Bölüm : VII

Finansman

Madde — 38

- a) Her üye, Bakanlar Komitesi ve İstişari Assambledeki temsil masraflarını kendisi deruhde eder.
- b) Sekretarya masrafları ile diğer bütün müşterek masraflar üyelere her birinin, nüfusu adedine göre komite tarafından tesbit edilen nispetler dâhilinde, bütün üyeler arasında, taksim edilir. Her ortak üyenin iştirak hissesinin miktarı Komitece tesbit edilir.
- c) Konseyin bütçesi, malî tüzük ile tesbit edilen şartlar dâhilinde, her yıl genel kâtip tarafından komitenin tasvibine arz edilir.
- d) Genel kâtip Assambelenin, Assamble ve çalışmaları için bütçeye konulmuş bulunan ödenek tutarını aşar masrafları mucip olacak mahiyetteki taleplerini komiteye arz eder.

Madde — 39.

Genel kâtip, verecekleri aidat miktarını her yıl üyelerin Hükümetlerine tebliğ eder. Aidatlar bu tebliğ tarihinden itibaren vacibütediye addolunur ve âzami altı ay içinde genel kâtipliğe te-diye edilmiş olmalıdırlar.

Bölüm : VIII

Ayrıcalık ve Muafiyetler

Madde — 40

a) Avrupa Konseyi, üyelerin temsilcileri ve sekreter veya üyelerin arazisinde vazifelerinin ifası için gerekli bulunan ayrıcalık ve muafiyetlerden istifade ederler. Bu muafiyetlere göre İstişari Assambledeki temsilciler ezcümle Assambenin ve onun komite veya komisyonlarının müzakereleri esnasında beyan ettikleri fikir ve verdikleri oylardan ötürü üyelerin arazilerinde tevki edilemeyecekleri gibi haklarında da takibatabulunamaz.

b) Üyeler, yukardaki (a) paragrafı hükümlerini gereği gibi tatbik mevkiine koymak maksadıyla sürati mümkünle bir anlaşma akdeylemeyi taahhüt ederler. Bakanlar Komitesi bu maksatla üye Hükümetlere arazileri üzerinde tanınmış ayrıcalık ve muafiyetleri tâyin eden bir anlaşma tavsiye edecektir. Bundan maada, Fransa Cumhuriyeti Hükümeti ile, Konseyin merkezinde faydalanacağı ayrıcalık ve muafiyetleri tâyin eden hususi bir anlaşma akdedilecektir.

Bölüm : IX

Tadiller

Madde — 41

a) İşbu Statüde tadilat icrası için, Bakanlar Komitesine veya 23 ncü maddede derpiş edilen şartlar dâhilinde İstişari Assambleye teklifte bulunulabilir.

b) Komite, Statüde yapılmasını şayanı temenni addettiği tadilatı tavsiye ve bunları bir protokole ithal eder.

c) Her tadil protokolü, üyelerin üçte ikisi tarafından imza ve tasdik edildiği zaman yürürlüğe girer.

d) İşbu maddenin evvelki paragrafları hükümlerine rağmen 23 ilâ 35, 38 ve 39 ncü maddelerde yapılması Komite ve Assamblece tasvip edilen tadilat, Genel Kâtip tarafından tanzim edilerek üye Hükümetlere tebliğ olunan ve mezkûr tadilatın tasvip edildiğini gösteren ad hoc zabıtnamenin tarihinde yürürlüğe girer. Bu paragraf hükümleri ancak Assambenin ikinci alâde oturumunun nihayetinden sonra tatbik edilebilir.

Bölüm : X.

Nihai Hükümler

Madde — 42.

a) İşbu Statü tasdik olunmaktadır. Tasdiknameler Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümetine tevdi edilecektir.

b) İşbu Statü yedi tasdik belgesinin tevdiini mütaakip yürürlüğe girecektir. Birleşik Krallık Hükümeti, Statünün yürürlüğe girdiğini ve bu tarihteki Avrupa Konseyi Üyelerinin isimlerini bir nota ile bütün mümzi Hükümetlere bildirecektir.

c) Ondan sonra, her mümzi, kendi tasdiknamesinin tevdi tarihinde işbu Statüye taraf olacaktır. Bunu tasdikan gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları atılı delegeler işbu Statüyü imza etmişlerdir.

Londra'da 5 Mayıs 1949 tarihinde Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteber sayılacak bir tek nüsha olarak tanzim kılınan işbu Statü diğer mümzi devletler Hükümetlerine musaddak suretler verecek olan Birleşik Krallık Hükümetinin arşivlerine tevdi olunacaktır.